

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1171/2021
26.05.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Надежда Младеновић, адвокат из ..., против туженог ББ, јавног извршитеља из ..., кога заступа Стојан Такић, адвокат из ..., са умешачем на страни туженог Компанија „Дунав осигурање“ АДО Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1899/2020 од 19.11.2020. године, у седници одржаној дана 26.05.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле, изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1899/2020 од 19.11.2020. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1899/2020 од 19.11.2020. године, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена је пресуда Вишег суда у Нишу П 946/19 од 01.06.2020. године. Том пресудом, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужила тражила да се тужени обавезе на исплату износа од 5.378.219,46 динара, на име накнаде штете коју је претрпела незаконитим спровођењем извршења у предмету Ии бр. ../2016 који је вођен пред јавним извршитељем – овде туженим, са законском затезном каматом од дана подношења тужбе па до коначне исплате. Ставом другим изреке, тужила је обавезана да туженом на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 436.382,00 динара.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

Доношењем побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нису основани ревизијски наводи да је доношењем побијане пресуде учињена битна повреда из члана 374. став 1. у вези члана 231. ЗПП, јер је исто становиште о примени правила о терету доказивања заузео и првостепени суд иако се формално није позвао на примену цитиране одредбе.

Према утврђеном чињеничном стању, на основу оверене заложне изјаве од 07.03.2006. године под Ов бр.1Б ../06 успостављена је хипотека на непокретности – згради број ..., без земљишта, у улици ... на кат. парцели бр... уписаној као зк тело 2 у ЗКУЛ бр. .. КО ..., у својини ВВ, у то време супруга овде тужиље, ради обезбеђења по Уговору о кредиту од 03.03.2006. године, који је закључио са „... банком“. На основу ове заложне изјаве извршен је упис хипотеке у земљишне књиге, а након формирања катастра хипотека је уписана у ЛН бр. .. КО Пошто ВВ није измирио дуг по кредиту, банка је покренула поступак извршења продајом хипотековане непокретности, о чему је донето решење о извршењу Основног суда у Нишу И бр. ../13 од 19.06.2013. године, а забележба хипотекарне продаје је у катастру непокретности извршена 16.07.2013. године. ВВ је ту непокретност поклонио овде тужиљи, која је након тога исту непокретност поклонила њиховој деци малолетним ГГ и ДД уговором о поклону Ов бр. ../14 од 16.05.2014. године. Основни суд у Нишу је решењем од 03.12.2015. године, одредио да ће поступак извршења наставити јавни извршитељ. Из списка предмета туженог -јавног извршитеља ББ, под бројем Ии ../16, произлази да је извршни дужник ВВ поднео захтев за отклањање неправилности, а да је тужиља изјавила приговор трећих лица мал. ГГ и ДД, као њихов законски заступник. Тај приговор је усвојен решењем Основног суда у Нишу Ипи бр. ../17 од 30.11.2017. године, па су малолетне ГГ и ДД упућене да покрену парнични поступак ради недопустивости извршења, у остављеном року. Овај парнични поступак сходно овом упуту, није покренут. У току поступка спровођења извршења, судски вештак грађевинске струке је утврдио да наведена стамбена зграда има укупну површину од 156,10 м², и проценио вредност ове хипотековане непокретности на износ од 9.661.029,00 динара, која је у даљем току поступка продата по цени од 5.796.617,40 динара купцу „Логос трговина“, чији је осигуравач овде умешач. Од те цене је намирен извршни поверилац – банка, као и трошкови поступка, па је овде тужиљи исплаћен вишак средстава од 1.764.047,04 динара. Тужиља је висину тужбеног захтева определила као разлику између утврђене вредности целе зграде (хипотековане непокретности) и збира новачних износа: оног који јој је исплаћен и вредности зграде за површину од 45 м² уписану у јавне књиге. Према стању у катастру непокретности наведена зграда је уписана као објекат у површини од 45 м² који има одобрење за градњу, док остатак површине до утврђених 156,10 м², није уписан.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да тужбени захтев тужиље није основан и да јој не припада тражена накнада материјалне штете због незаконитог спровођења поступка извршења, обзиром да није доказала постојање кривице код туженог у смислу члана 154. став 1. Закона о облигационим односима (ЗОО), односно да се тужени као јавни извршитељ коме је поверено обављање јавног овлашћења у наведеном извршном предмету противправно понашао, да би постојала његова одговорност по општим правилима о одговорности, нити је доказала настанак штете.

Осим тога је нашао, да тужила као законски заступник мал. ГГ и ДД, која је у том својству подносила приговор трећег лица усвојен решењем Основног суда у Нишу Ипи 21/17 од 30.11.2017. године, а није покренула парнични поступак ради недопустивости извршења на који је упућена, у овој парници нема активну легитимацију да захтева накнаду материјалне штете због незаконитог спровођења извршења.

Другостепени суд је у побијаној пресуди прихватио изложено правно становиште првостепеног суда уз додатну аргументацију да тужила није пружила доказе на основу члана 231. ЗПП, да је услед спровођења извршења настала било каква материјална штета у њеној имовини. Такође, оценио је да она нема активну легитимацију и из разлога што је поклоном учињеним ћеркама уговором од 16.05.2014. године изгубила статус власника наведене непокретности, па тиме и активну легитимацију за захтеве који се тичу те непокретности.

По становишту овога суда ревизијски наводи тужиље о погрешној примени материјалног права нису основани. Наиме, тужила сматра да јој је тужени причинио материјалну штету тиме што је поступајући као јавни извршитељ продао целу зграду (утврђене површине од 156,10 м²) иако је предмет хипотеке била зграда уписана у јавне књиге као зграда површине од 45 м², али домаћај хипотеке на основу члана 5. Закона о хипотеци („Сл. гласник РС“, бр.115/05) је такав да се она простире на све саставне делове непокретности, што подразумева целу непокретност, односно цело земљишно књижно или катастарско тело (тзв. екстензивност хипотеке).

Осим тога, хипотека као средство обезбеђења прати правну судбину непокретности, тако да власник непокретности на основу члана 16. став 4. Закона о хипотеци, може да отуђи предмет хипотеке али се у том случају ништа не мења у дужниковој обавези и у обезбеђеном потраживању, због чега су без утицаја ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права.

Како су нижестепени судови правилно закључили да тужила није доказала да је тужени као јавни извршитељ у поступку спровођења извршења поступао супротно одредбама Закона о извршењу и обезбеђењу - ЗИО („Сл. гласник РС“, бр.106/2015, са изменама) то нису основани ревизијски наводи о постојању његове одговорности.

Тужила је као треће лице у наведеном извршном поступку имала на располагању правна средства из цитираног закона којима се није користила, а промена власништва на непокретности после доношења решења о извршењу, односно током извршног поступка, нема значаја на основу члана 156. ЗИО.

Правилно је одлучено и о трошковима поступка, на основу члана 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП.

Из изложених разлога је одлучено као у пресуди на основу члана 414. ЗПП.

Председник већа - судија

Звездана Лутовац,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић